

Molts pagesos volen la independència no pas perquè tot continuï igual, sinó per poder canviar democràticament les coses a partir d'una cosa tan senzilla com és el "dret a decidir".

A decidir coses tan importants com el model de territori que escollim (al capdavant, la nostra llar). I en funció del model que democràticament es determini, segons quin sigui, condicionarà la nostra qualitat de vida i la dels nostres fills.

Volem que la democràcia no sigui una paraula buida i desacreditada, sinó que doni sentit a una convivència en pau i llibertat, en què la presa de decisions en qüestions importants es faci amb la participació activa de tota la ciutadania, no donant cap marge per a la seva manipulació i a la demagògia, en definitiva amb unes regles del joc polític transparents en benefici de l'interès general.

Com a membres d'un país lliure hem de poder decidir com i on volem viure i també, com i què volem menjar. I si una part important dels aliments els hem de produir comptant amb l'agricultura i la pagesia d'aquí o bé ens hem de subordinar passivament als interessos de les multinacionals agroalimentàries, en el marc és clar, d'una economia globalitzada.

En definitiva, s'ha de debatre amb seriositat si volem conreus i pagesos de proximitat, però també quins aliments volem menjar: la seva diversitat, qualitat i seguretat, que al capdavant són els objectius d'una agricultura moderna i autosuficient al 100%. Però aquest no és un afer que correspongui debatre i resoldre únicament a la pagesia.

El que es planteja és un problema de tot el país i és per això que demanem que en el si d'una veritable "política agrària" (quan en començarem a dir-li "política alimentària"?) es contempli també la preservació d'espais agraris que el país necessita, de manera que conservem els diferents territoris que facin possible mantenir i potenciar l'agricultura, la ramaderia, la silvicultura i la gestió forestal de proximitat.

A l'ANC ja fa molts anys que treballem en aquest sentit i afirmem que la independència és una eina per canviar el país. Però les eines cal utilitzar-les amb intel·ligència per obtenir resultats, si no és així, no ens serveixen per a res. El poder de convocatòria que té l'ANC i sobretot la seva imatge fa que quan formula una crítica o encapçala una reivindicació, esdevingui un punt de referència.

És per això que l'ANC decidim posicionar-nos en el conflicte de Santa Susanna per la qüestió de l'agressió a l'espai agrícola protegit el Pla de Balasc, que el Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner (PDUSC) aprovat per resolució del conseller de Territori de data 25/5/2005, modificat per resolució d'1/8/2014 (DOGC 6722 de 7.10.2014), classifica i defineix com a Sòl no urbanitzable de protecció agrícola d'alt valor, amb nivell de protecció C1, ja que sens dubte serà la demostració del que hem dit abans: la defensa de l'espai agrari no és tan sols un problema i una tasca de la pagesia, sinó de tot el país.

Atenent que a la comarca del Maresme queden poques zones agràries protegides i el seu número no sobrepassen els dits de les dues mans: Delta del Tordera, Pla de la Ginesta a Palafrolls, Pla de Grau a Malgrat de Mar, Pla de Balasc a Santa Susanna, les Cinc Sènies de Sant Andreu de Llavaneres, les Cinc Sènies i veïnat de Vallveric de Mataró, el pla agrícola de Cabrera de Mar, la zona agrícola de Vilassar de Mar al voltant del Mercat i la Cooperativa, i la zona agrícola el marge dret del municipi d'Argentona.

Pels motius exposats anteriorment i perquè estem fermament convençuts que el Maresme no es pot permetre el luxe de perdre cap més espai agrari, l'ANC ha cregut necessari denunciar i fer pública una breu relació de fets que acrediten que l'alcalde de Santa Susanna, Sr. Joan Campolier (d'aquí en endavant l'alcalde), ja fa temps que ha posat en marxa una acurada planificació amb la finalitat d'assolir per la via dels fets consumats la destrucció de la zona agrària del Pla de Balasc, a fi de convertir-lo en una reserva barata de sòl urbà per cobrir les necessitats del sector turístic i/o hotelier del seu municipi:

1. L'alcalde amb la tramitació del nou Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Santa Susanna (d'aquí en endavant nou POUM) intenta legalitzar directament en el sector hotelier (PAU 12) "les il·legalitats urbanístiques" comeses per ell en aquest sector: Per ordre cronològic els fets han estat els següents:

1.1. Conseqüències pels pagesos i les seves famílies que conreaven i vivien de l'explotació agrària de les finques de la seva propietat, que l'antic i avui encara vigent PGOM classificava el sector més proper a la platja de sòl urbanitzable per a usos hotelers.

L'alcalde va iniciar el procés urbanístic per esdevenir sòl urbà hotelier, anant a càrrec dels propietaris pagesos les cessions gratuïtes de vials, zones verdes i equipaments i havent d'abonar a càrrec seu les despeses d'urbanització.

Els pagesos que conreaven aquest sector de cop i volta es varen veure privats de la seva principal font d'ingressos provinent del seu treball de pagesos. L'Ajuntament va ocupar l'estructura territorial de la seva explotació agrària i la va fraccionar per urbanitzar-la, amb l'agreujant que simultàniament havien de fer front a les despeses d'urbanització. En definitiva, a conseqüència d'aquest procés urbanístic, els pagesos i les seves famílies anaven a l'atur sense cobrar el subsidi d'atur carregats amb un munt d'obligacions econòmiques que portaven causa de les despeses d'urbanització del sector.

Alhora, com en tot procés urbanístic, els voltors compradors (vinculats amb el sector hotel·ler) els feien el favor d'evitar el seu embargament en cas d'impagament de les quotes d'urbanització, tot oferint-los un baix preu per la compra de les seves finques, ja que era públic i notori que no podien aguantar el procés urbanístic i menys si havien perdut la seva principal font d'ingressos.

El resultat de tot plegat va ser que molts pagesos varen haver de malvendre, d'altres van poder aguantar. És conegut el cas d'una família pagesa, que igual que tots els pagesos es va quedar sense la terra per conrear, però va mantenir l'habitatge unifamiliar ubicat entre dos hotels ja construïts, amb la finalitat d'obtenir un preu més digne per la venda de la seva finca, que els permetés marxar de Santa Susanna i instal·lar-se en un altre municipi.

La realitat va ser que aquests pagesos varen suportar unes cessions per zones verdes, equipaments i sistema viari, varen abonar les despeses d'urbanització i varen haver de vendre o malvendre a raó de l'edificabilitat que els atorgava el planejament del sector.

1.2. Finalitzat el procés urbanitzador i amb els pagesos fora del sector, l'alcalde ja fa 25 anys va lliurar en règim de "concessió" (avui denominat "patrimonialització") als titulars dels hotels de Santa Susanna (avui anomenat sector PAU 12) tot el sòl de la zona verda del passeig d'aquest sector i tot el sòl dels equipaments públics d'aquest sector, permeten que aquests els hotelers el poguessin ocupar i construir parcialment per les seves activitats privades, que no tenen res a veure amb l'interès públic d'aquests sòls públics.

La forma utilitzada varen ser concessions il·legals en el seu moment, per falta de concurs públic i transparència, per desviació d'interès (no es perseguia l'interès general sinó el benefici privat dels hotelers) i per ser injustificadament llargues (50 anys) per amortitzar despeses irrisòries i, en canvi, molt lucratives.

Avui, el nou POUM legalitza el regal que ja va fer als hotels en el seu dia via "concessió", requalificant les zones verdes, i equipaments públics (cedides gratuïtament en el seu dia pels pagesos del sector) com a sòl urbà i establint que serà titularitat de cada un dels hotels.

És a dir, allò que els pagesos varen haver de cedir legalment i gratuïtament per sòl públic, va acabar en mans dels compradors de les seves finques i no precisament per raons d'interès públic, sinó per ús privatiu de cada hotel. Només cal anar a fer una volta pel sector i es pot comprovar fàcilment que la zona d'equipaments i zona verda estan ocupades a benefici i interès de cada hotel. Al davant, bars, restaurants i botigues. Al darrere, aparcaments privatis per als seus clients.

1.3. Simultàniament, el mateix alcalde amb d'exacció de les funcions que té legalment assignades va permetre que els titulars dels hotels construïssin il·legalment uns 25.000 m² de sostre de més amb relació al sostre regulat en el planejament i disposat en les respectives llicències d'obres, que el nou POUM també legalitza. I no només legalitza els metres edificats de més en el seu dia, sinó que augmenta l'edificabilitat ja construïda, en una zona densament edificada com és el litoral turístic maresmenc, i ho fa en tres àmbits diferents: dins les parcel·les hoteleres, a la zona verda-passeig de l'avinguda del Mar i a la zona del darrere, ara convertida en aparcaments, admetent-hi en els tres àmbits nova oferta de bar i restauració.

I altra vegada succeeix el mateix, els pagesos van vendre als seus compradors a raó de l'edificabilitat del sector, i quan els pagesos ja són fora del sector hotelier (no per voluntat pròpia, sinó per raons econòmiques que els va fer materialment impossible poder seguir-hi), l'alcalde de Santa Susanna incrementa aquesta edificabilitat per la via de fet, permeten que en el procés de construcció de cada hotel s'augmenti el sostre edificable, infringint i vulnerant la normativa urbanística i les llicències d'obres atorgades. El senyor alcalde va mirar cap a una altra banda, i no va fer cap actuació urbanística per restaurar la legalitat urbanística infringida, que ara el nou POUM legalitza tornant a regalar al sector hotelier el sostre edificat en excés.

No només es legalitza allò que es va construir il·legalment en el seu dia, sinó que s'aprofita la modificació del Pla General per fer un nou i últim regal a la zona hotelera: s'aproven nous increments d'edificabilitat a totes les parcel·les hoteleres, també a les zones verdes, i d'aparcaments, aquests últims ubicats en sòl d'equipaments.

Finalment, després d'anys d'especulació urbanística, tenim una legislació molt restrictiva pel que fa a provar increments d'edificabilitat. I ha de respondre sempre a una necessitat d'interès públic. I la jurisprudència en fa una interpretació molt restrictiva. L'interès públic no es presumeix sinó que s'ha d'acreditar. No és suficient al·legar-lo de manera genèrica.

Més restrictius hem de ser nosaltres en una zona fortament impactada per l'especulació urbanística i hotelera.

Si l'alcalde pensava atorgar aquest sostre edificable al sector hotel·ler, l'havia d'haver recollit en el planejament i almenys els pagesos l'haguessin pogut vendre a raó del sostre real edificable.

Però el senyor alcalde primer va permetre que els pagesos venguessin les seves finques a raó de l'edificabilitat que el planejament atorgava al sector, i segon, un cop venudes totes les finques va permetre amb l'exacció de les funcions que té legalment assignades, que els titulars dels hotels els construïssin excedint el sostre edificable atorgat pel planejament i la llicència d'obres, que ara amb el nou POUM legalitza, regalant als titulars dels hotels un sostre edificable, que en conjunt ronda aproximadament en uns 25.000 m².

1.4. En el nou POUM, l'alcalde trasllada les zones verdes i els equipaments públics del PAU 12 regalades al sector hotel·ler al Pla de Balasc i altres sòls no urbanitzables agraris del municipi de Santa Susanna, carregant per enèsima vegada els neulers al sector agrari de Santa Susanna.

2. En tota la tramitació administrativa de l'avantprojecte, projecte executiu, Modificació puntual del PGMO per l'ampliació del camí agrícola la via i projecte d'urbanització, l'alcalde amaga a totes les Administracions amb competències sectorials sobre la matèria que des de finals del mes de gener fins avui -i continua-, serà necessari extreure i bombar grans quantitats d'aigua de sota el pas nivell de la via ferroviària per conduir-la i abocar-la al mar.

Avui, la conseqüència de tot plegat és que els pous del pla de Balasc han baixat el seu nivell d'aigua i que hi ha un risc real i molt pròxim de la salinització dels pous agrícoles.

2.1. Ja en el mes de juliol de 2022, l'ADIF va advertir al senyor alcalde que l'avantprojecte havia d'incloure un protocol de mesures per diferents actuacions, entre elles i la primera, que per seguretat de la plataforma en què discorre la via ferroviària havia de preveure el bombament i extracció d'aigua del pas nivell que s'havia de construir sota aquesta via.

Doncs bé, aquest protocol no es va incorporar a l'avantprojecte, tampoc en el projecte executiu, ni en la modificació Puntual del PGMO de Santa Susanna i molt menys en el projecte d'urbanització. Motiu pel qual totes les Administracions implicades del Govern Central i de la Generalitat de Catalunya no varen poder emetre informe de la referida extracció i bombament d'aigua de sota el pas nivell de la via ferroviària.

No es pot informar d'allò que no consta i no s'explicita en els projectes.

2.2. En el moment que el senyor alcalde de l'Ajuntament de Santa Susanna va conèixer que per Resolució del director general d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Arquitectura de data 15/3/2024, publicada al DOGC d'11/4/2024 s'havia donat conformitat al Text refós de la Modificació puntual del Pla General d'ordenació municipal per a l'ampliació de la xarxa viària agrícola en el Camí de la Via de Santa Susanna, aleshores per acord del Plenari convocat d'urgència de data 22/04/2024 va aprovar un segon projecte executiu de pas inferior sota la via ferroviària en el carrer de la via en el terme municipal de Santa Susanna que l'Ajuntament va tramitar com a modificat per eludir precisament una nova informació pública i haver de demanar informe a totes les Administracions amb competències sectorials sobre la matèria.

En aquest modificat (en realitat segon projecte executiu) per primera vegada es fa constar el bombament i l'extracció de les aigües freàtiques del pas sota la via, en concret a l'estudi hidrogeològic emès per SOTASOLS, pàgines 136 i 137 del PDF del projecte, i pàgines 27 a 30 del referit informe hidrogeològic, sense especificar m³ d'aigua que seran objecte d'extracció i si serà permanent o només amb motiu de les obres.

Aquest projecte només preveu la ubicació de les bombes extractores d'aigua en diversos pous ubicats a la zona del pas soterrani en construcció, però no contempla, ni preveu la conducció i abocament d'aquestes aigües al mar, ni tampoc la construcció d'una gran bassa, ni la durada del bombament i extracció de les aigües del freàtic.

2.3. Des de finals del mes de gener de 2025 fins avui, l'Ajuntament de Santa Susanna ha extret aigua les 24 hores del dia de sota del pas de la via ferroviària. Les aigües extretes del freàtic es calculen entre un total de 10.950 i 17.280 m³/dia i es condueixen en la forma següent:

- Una part s'aboca directament a una gran bassa ubicada a la finca de la Llàntia, propietat de l'Ajuntament de Santa Susanna, i des d'allà s'aboca directament al mar amb canonades de gran diàmetre, que recorren en els termes municipals de Santa Susanna i Pineda de Mar.
- L'altra part es drena cap al terme municipal de Pineda de Mar per un desguàs o dipòsit verd ubicat al passeig Consolat de Mar amb un cabal de 0,053 m³/s, equivalent a 4.346,50 m³/dia (és a dir, aproximadament un 40% del cabal mínim d'extracció projectat en la planificació) fins a un primer pas nivell de Pineda de Mar, i des d'allà són conduïdes a través de la platja al mar.

La finca en què s'ha construït la gran bassa, anomenada la Llàntia, si bé és propietat de l'Ajuntament de Santa Susanna, la meitat aproximada està ubicada en el terme municipal de Santa Susanna i l'altra meitat en el de Pineda de Mar, on aquesta finca està qualificada de zona verda. No es té constància que l'Ajuntament de Pineda de Mar hagi autoritzat aquestes obres en una zona verda.

A excepció dels punts de bombament d'aigua, que per primera vegada apareixen en el modificat del projecte executiu aprovat per acord Plenari de l'Ajuntament de Santa Susanna de 22/04/2024, la resta de la infraestructura descrita en aquest apartat no està emparada per cap projecte signat per cap tècnic competent i degudament tramitat i aprovat. No hi ha projecte de la bassa, tampoc de les canonades de la bassa al mar, ni de la conducció d'aigües al municipi de Pineda.

2.4. Després de diferents denúncies a l'ACA i als Mossos d'Esquadra, el dia 1/08/2025 l'ACA va dictar una resolució a l'expedient FUE-2024-04205477, que requeria a l'Ajuntament de Santa Susanna per tal que paralitzes immediatament "l'esgotament amb l'abocament no autoritzat, fins que es disposi de la corresponent autorització d'abocament al mar Mediterrani que ho habiliti."

Aquesta resolució alhora en feia referència a una altra de 8/05/2025 dictada al mateix expedient, que havia "autoritzat a l'Ajuntament de Santa Susanna a l'abocament d'aigües mitjançant un retorn de l'aigua al medi per re-infiltració a través de la bassa ubicada en zona de servitud de protecció de domini públic." S'ha demanat moltes vegades i per molts mitjans i l'ACA no ha subministrat ni ens ha donat accés a aquesta resolució de 8/05/2025 que expressa el requisit de data 1/08/2025.

2.5. Conclusió: si els pous del pla de Balasc se salinitzen, els pagesos ja poden plegar i l'alcalde ja haurà aconseguit que aquest espai agrari protegit pel PDUSC no tingui cap sentit, obrin la porta a la urbanització i especulació del Pla de Balasc. Això ja ha passat en altres zones del Maresme per exemple al Rengle de Mataró. En virtut de tot el que s'ha exposat, l'ANC adopta en el ple del Secretariat Nacional del passat 20 de setembre els acords següents:

1. Donar suport a la lluita dels pagesos directament afectats del Pla de Balasc, la Unió de Pagesos de Catalunya comarca del Maresme, de l'Assemblea Pagesa del Maresme, de les Associacions "Preservem el Maresme" i "Salvem la Vall de la Riera" i mostrar-los la nostra solidaritat i suport.

2. Atenent que la Comissió del Parlament de Catalunya Territori i Urbanisme celebrada el dia 2/04/2025 els partits PSC, CUP, ERC, Junts, Podemos i PP varen recolzar de forma expressa les demandes de la Unió de Pagesos de Catalunya, comarca del Maresme en representació dels afectats, alguns d'ells també presents en aquesta sessió, se sol·licita i requereix a l'Honorable Consellera de Política Territorial i Urbanisme i la Comissió de l'Arc Metropolita de Barcelona, que suspenguin l'aprovació del nou POUM de Santa Susanna, fins que s'hagin aclarit totes les il·legalitats comeses per l'alcalde en el sector hotelier i altres sectors del municipi (Pla de Balasc i altres sòls no urbanitzables).

3. Demanar al director general de l'ACA:

3.1. Que faci complir a l'Ajuntament de Santa Susanna la seva pròpia resolució dictada a l'expedient FUE-2024-04205477 en data 1/08/29025, en què requeria a aquesta Corporació Local per tal que paralitzés immediatament "l'esgotament amb l'abocament no autoritzat, fins que es disposi de la corresponent autorització d'abocament al mar Mediterrani que ho habiliti."

3.2. Que doni trasllat als afectats, denunciants, la Unió de Pagesos de Catalunya, comarca del Maresme, l'Assemblea Pagesa del Maresme, les Associacions "Preservem el Maresme" i "Salvem la Vall de la Riera", i a l'ANC, de la Resolució de 8/05/2025 dictada al mateix expedient FUE-2024-04205477, que havia autoritzat a l'Ajuntament de Santa Susanna a l'abocament d'aigües mitjançant un retorn de l'aigua al medi per re-infiltració a través de la bassa ubicada en zona de servitud de protecció de domini públic.

4. Vistes les irregularitats urbanístiques comeses per l'alcalde al municipi de Santa Susanna se sol·licita a l'Associació Catalana de Municipis que deixi sense efecte el nomenament o designació com a vocal dels municipis a la Comissió de l'Arc Metropolità de Barcelona del Sr. Joan Campolier i en el seu lloc designi un altre vocal en representació dels municipis.